

Hugh Johnson
SPECTRUM
WIJNATLAS
VIERDE, UITGEBREIDE EN GEHEEL HERZIENE UITGAVE
MET EEN VOORWOORD VAN HUBRECHT DUIJKER



Inhoud

Oorspronkelijke titel: *The World Atlas of Wine*,
Fourth edition

Voor het eerst gepubliceerd in Groot-Brittannië in 1994, door
Mitchell Beazley, een imprint van Reed Consumer Books Ltd
Michelin House, 81 Fulham Road, Londen SW3 6RB

Tekst copyright © 1971, 1977, 1985, 1994 Hugh Johnson
Kaarten en grafieken © 1971, 1977, 1985, 1994 Reed
International Books Limited. All rights reserved.

Vertaling: Maja Krans en Carla van Vliet
Tekstredactie: Jan Steemers
Adviezen: Drs. Karel A. Meesters
Cartografie: Clyde Surveys Limited en Thames Cartographic
Services
Vormgeving: Mike Moule, Paul Tilby, Keith Williams
Omslagontwerp: Meijster Design, Haarlem
Zetwerk: Pre Press, Baarn
Lithografie: Mandarin Offset, Singapore
Gedrukt in China

This translation © 1995 by Het Spectrum B.V.
All rights reserved. No part of this book may be reproduced in
any form, by print, photoprint, microfilm or any other means
without written permission from the publisher.
Niets uit deze uitgave mag worden vervoelvoudigd en/of
openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of
op welke andere wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke
toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is
toegestaan op grond van artikel 16B Auteurswet 1912, volgens
het Besluit van 20 juni 1974, Stb. 351, zoals gewijzigd bij het
Besluit van 23 augustus 1985, Stb. 471 en artikel 17 Auteurswet
1912, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde
vergoedingen te voldoen aan de Stichting Reprorecht (Postbus
882, 1180 AV Amstelveen). Voor het overnemen van
gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere
compilatiewerken (artikel 16 Auteurswet 1912) dient men zich
tot de uitgever te wenden.

Ondanks de aan de samenstelling van de tekst bestede zorg kan
noch de redactie noch de uitgever aansprakelijkheid aanvaarden
voor eventuele schade die zou kunnen voortvloeien uit enige
fout die in deze uitgave zou kunnen voortkomen.

43.0354.01 ISBN 90 274 4483 8 NUGI 421
CIP-gegevens Koninklijke Bibliotheek, 's-Gravenhage

Alle vergelijkende statistische gegevens zijn ontleend aan het
boek *The State of Viticulture in the World and the Statistical
Information in 1991*, door R. Tinlot en M. Rousseau, uitgegeven
in 1992 door het Office International de la Vigne et du Vin
(OIV).

Over de kaarten

De kaarten in deze atlas variëren onderling sterk in
schaal. De mate van detail hangt af van de
complexiteit van ieder gebied. Bij iedere kaart is een
schaalstok afgedrukt (men leze 1:3.825.000 als
1:38.250.000). Ook de hoogtelijnen kunnen van kaart
tot kaart verschillen. U vindt ze in de legenda van de
kaart. In het algemeen zijn namen en plaatsen
verbonden met wijn romein (recht) gedrukt, andere
informatie cursief (schuin).

Eike kaartpagina is voorzien van coördinaten: ver-
ticaal met letters, horizontaal met cijfers. Om een
bepaald château of wijnbedrijf te vinden, raadplege
men het Kaartregister van blz. 306-319. Daar vindt u
het bladnummer en de kaartcoördinaten achter de
naam van het château/wijnbedrijf dat u zoekt.

Aan de kaarten in deze atlas is de uiterste zorg
besteed. Om komende edities even compleet en up
to date te maken verwelkomt de uitgever informatie
over mogelijke wijzigingen in namen en gebieds-
grenzen.

1 INLEIDING

Voorwoord	7
Inleiding	8
De wijnwereld	10
Wijn in de oudheid	12
De Middeleeuwen	14
De ontwikkeling van de moderne wijn	16
De wijnstok	18
Het inrichten van een wijngaard	20
Terroir	22
De keuze van de druif: 1	24
De keuze van de druif: 2	26
Wijn en weersomstandigheden	28
De kalender van de wijnboer	30
Vinificatie	32
Het ambacht van de wijnmaker	34
Anatomie van een château	36
Anatomie van een wijnbedrijf	38
Wijn en de factor tijd	40
Wijn proeven en praten over wijn	42
Proefnotities	44
Omgaan met wijn	46
Wijn schenken	48
Wijn schenken: temperatuur	50

2 FRANKRIJK

Inleiding	52
Bourgogne	54
Côte d'Or: de kwaliteitsfactor	56
Côte d'Or	58
Côte de Beaune: Santenay	59
Côte de Beaune: Meursault	60
Côte de Beaune: Beaune	62
Côte de Nuits: Nuits-St-Georges	64
Côte de Nuits: Gevrey- Chambertin	66
Chalonnais	68
Mâconnais	69
Beaujolais	70
Beaujolais: de crus	72
Chablis	73
Het hart van Chablis	74
Champagne	76
Het hart van Champagne	78
Bordeaux: Inleiding	80
Bordeaux: de kwaliteitsfactor	82
Bas-Médoc	84
St-Estèphe	86
Pauillac	88
St-Julien	90
Midden-Médoc	92
Margaux en Zuid-Médoc	94
Graves en Entre-Deux-Mers	96
Pessac-Léognan	98
Sauternes en Barsac	100
Libournais	102
St-Emilion	104
Pomerol	106
Bourg en Blaye	108
Bergerac	109
Cognac	110
Wijnen van het Zuidwesten	112
Loirevallei en Muscadet	114
Anjou	116
Chinon en Bourgueil	117
Vouvray	118
Pouilly en Sancerre	119
De Elzas	120
Het hart van de Elzas	122
Rhônevallei: noordelijke Rhône	124
Côte Rôtie en Condrieu	126
Hermitage	127
Rhônevallei: zuidelijke Rhône	128
Châteauneuf-du-Pape: het hart van de Rhône	130
Roussillon, Corbières en Minervois	132
Languedoc: de vlakten	134
Provence	136
Savoie en de Jura	137
Vins de pays	138
Corsica	140

3 DUITSLAND

- Inleiding 142
- De kwaliteitsfactor 144
 - Saar 146
 - Ruwer 148
- De Midden-Moezel: Piesport 150
- De Midden-Moezel: Bernkastel 152
 - Nahe 154
- Rheingau: Rudesheim 156
- Rheingau: Eltville 158
 - Pfalz 160
- Rheinessen 162
- Baden-Württemberg 164
 - Franken 166
- Sachsen en Saale-Unstrut 167
- Duitsland: wijnwetgeving en etikettering 168

4 ZUID EN OOST EUROPA EN HET MIDDELLANDSE-ZEEGEBIED

- ITALIË 170
 - Noordwest-Italië 172
 - Piemonte 174
 - Barbaresco en Barolo 176
 - Lombardije: Valtellina en Oltrepò Pavese 177
 - Noordoost-Italië 178
 - Veneto en Friuli-Venezia Giulia 180
 - Verona 182
 - Collio 183
 - Trentino 184
 - Alto Adige 185
 - Midden-Italië 186
 - Chianti 188
 - Toscane 190
 - Bolgheri 191
 - Umbrië 192
 - De Castelli Romani 193
 - Zuid-Italië 194
- SPANJE 196
 - Jerez de la Frontera 199
 - Het Sherry-gebied 200
 - Rioja 202
 - Catalonië 204
 - Rueda en de Duero 206
 - Montilla en Málaga 207
- PORTUGAL 208
 - Lissabon 209
 - Bairrada 210
 - Minho en Dão 211
 - De Alto Douro 212
 - De Porthuizen 214
 - Alentejo 215
 - Madeira 216
- ZWITSERLAND 218
 - Valais en Vaud 220
- OOSTENRIJK 222
 - Wenen 224
 - Wachau 225
- HONGARIJE 226
 - Tokaj 228
- TSJECHIË EN SLOWAKIJE 230
 - Slovenië 231
- VOORMALIG JOEGOSLAVIË 232
 - Bulgarije 234
 - Roemenië 236
- GRIEKENLAND 238
- RUSLAND, DE KRIM 240
 - Moldova 241
- HET OOSTELIJK MIDDELLANDSE-ZEEGEBIED 242
 - Cyprus 244
 - Noord-Afrika 245
 - Azië 246
 - Japan 247

5 DE NIEUWE WERELD

- NOORD-AMERIKA 250
 - Californië 252
 - Sonoma Valley 254
 - Noord-Sonoma 255
 - Mendocino en Lake County 256
 - Carneros 257
 - Napa Valley 258
 - Napa: de kwaliteitsfactor 261
 - Ten zuiden van de Baai van San Francisco 262
 - South Central Coast 264
 - Central Valley 266
 - Zuidwestelijke Staten en Mexico 268
 - Noordwest-Pacific 270
 - Yakima 272
 - Willamette 273
 - New York, de oostelijke staten en Ontario 274
 - AUSTRALIË 276
 - Nieuw Zuid-Wales 278
 - Victoria 280
 - Zuid-Australië 1: Barossa, Clare 282
 - Zuid-Australië 2: Southern Vales, Coonawarra 284
 - West-Australië 286
 - Tasmanië 287
 - NIEUW-ZEELAND 288
 - ZUID-AFRIKA 290
 - Paarl en Stellenbosch 292
 - ZUID-AMERIKA 294
 - Chili 296
 - ENGELAND EN WALES 298
 - Tekstregister 300
 - Kaartregister 306
 - Verantwoording 320